

Слово

СЕДМИЧНИК ЗА ОБЩИНТЕ
И КМЕТСТВОТА В СЕВЕРОЗАПАДА

Абонирайте
се за
Слово плюс

в клоновете на „Български пощи“
във Враца, Монтана и Видин
до 20-о число на всеки месец
ISSN 1310-9693
Абонаментът в редакцията продължава
до края на всеки месец за следващите
Нашите абонати имат **еднократно право**
На безплатна реклама, обява или
съобщения във вестника

КАТАЛОЖЕН № 2120

WWW.SLOVOPLUS.COM

e-mail: slovoplyus@abv.bg, slovoplus@yahoo.com

7-13 октомври 2021, ЦЕНА 0,30 ЛВ.
ГОДИНА XXIII, БРОЙ 49, (1268) ISSN 1310 - 9693

165 години от основаването на читалището и театъра в Лом

Спремиерния спектакъл „Огнивото“ по Ханс Кристиан Андерсен на режисьора Николай Априлов, Театрални дни на името на Кръстьо Пишурка, ученическа кръгла маса, празничен хоровод, лекоатлетическа щафета и акробатична композиция Лом отбелязва 165 години от създаването на първото читалище и първото театрално представление.

Празникът започна с поднасяне на венци и цветя на паметника на Кръстьо Пишурка, където с едноминутно млчание беше почетена паметта на основоположника на читалищното дело и българския театър. След празничния концерт, на официалната церемония председателят на НЧ „Постоянство 1856“ Недялка Трайкова припомни началото и върховете в развитието на читалищното дело и театъра в Лом и тяхната непреходна стойност и значимост за укрепване и поддържане на българския дух, на българската просвета и култура. „Нека се поучим от мъдростта, която ни дава притчата за скалата, която била пробита от планинския поток с постоянство. Да пребъде делото на Кръстьо Пишурка, на ломското читалище и театър!“ – каза Недялка Трайкова.

„Несъмнено ломското читалище е културно-историческата емблема на Лом. То е нашата гордост. То е нашата надежда, то е нещо, което никой не може да ни отнеме. И днес в народно читалище „Постоянство“ гори и се поддържа живият огън на изкуството и просветата. Читалищните състави ни радват с театрални представления, концерти, балет, народни танци и детско творчество.

> на стр. 3

Шести блок на АЕЦ „Козлодуй“ е в планов годишен ремонт

От 29 септември в АЕЦ „Козлодуй“ започва плановият годишен ремонт на шести блок за 2021 година, който е предвидено да продължи до началото на ноември.

В този период ще бъдат извършени необходимите ремонтни дейности на съоръженията и превантивно техническо обслужване, които да обезпечат безопасната и надеждна работа на оборудването и системите на блока. Ще продължи изпълнението на планираните мерки, свързани с дългосрочната експлоатация.

Реакторът ще бъде презареден със свежо ядрено гориво за следващата 27-а горивна кампания. За 12-те месеца на завършилата 26-а горивна кампания шести блок е произвел над 8 млрд. 200 млн. kWh електроенергия.

При изпълнението на предвидените дейности е създадена организация за стриктно прилагане на въведените противоепидемични мерки за ограничаване на разпространението на Covid-19. Целта е опазване на здравето на работещите, осигуряване на безопасната експлоатация на ядрените мощности и гарантиране на надеждни и стабилни енергийни доставки по време на предстоящия есенно-зимен период.

Другият ядрен енергоблок на АЕЦ „Козлодуй“ – пети, работи съгласно планирания

график за електропроизводство.

Злободневно

Благо ПРАНГОВ

Маниакална парламентарна тупурдия

Каква е тая парламентарна тупурдия,
откакто деторонирахме у нас държавността?
Уж преоблечен наш Илия – пак е в тия
одежди на бруталността, на алчността.

Не помни бащината пръст по-зла безпътица,
в агонизиращата пукнатина,
където – вместо хлебно жито –
змийска къклица
изцибрия завещаната ни бъднина.

Там всеки срещу всеки, с яростни амбиции,
топурка, със изсках на изоглавен кон,
със мания, че той е най-съществената спица,
във колелото на държавни файтон.

Капакът

Небе! Капак огромен и череп на казана,
където неусетно човечеството ври.
Шарл Бодлер

Простор! И над простора капак
от злоба черна.
Човечеството зъзне във боцкавия мрак.
Откраднаха бандити на Вярата фенера,
минираха и пътя към Честността без бряг.

В зигзагите барутни едва-едва се диша.
Наместо alma mater – светът е банкомат.
Парите със олово историята пишат,
парите кръв вещаят и подлост, и разврат.

Все по-надолe слиза капакът, по-надолe!
А по-висока става проклетата неволя –
студена черна участ в дланта на зодиак.

Далече е, далече от разума сърцето.
Човечеството гине, захвърлено в морето
на страсти и пороци под гробищен капак.

Най-мощният проект на Монтана за чист въздух навлиза във втори етап

Община Монтана ще получи авансово плащане от 970 хиляди лева за финансиране на втория етап от най-мощния си проект за подобряване качеството на въздуха чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво, събщи кметът Златко Живков. Проектът се изпълнява по оперативна програма „Околна среда“.

Близо 3000 домакинства ще получат климатици, уреди за отопление с пелети и с газ в следващите две години. Целта е да се подобри качеството на въздуха, като се намалят вредните емисии, отделяни от отоплителните уреди на твърдо гориво.

От следващия месец ще стартират процедурите за обявяване на обществени поръчки за доставчици на алтернативните уреди за отопление, уточни Живков. Той припомни, че община Монтана вече има натрупан опит от проекта за подобряване качеството на въздуха по програма „Лайф“, който е в по-напреднала фаза. По него са подменени устройствата за отопление на над 100 домакинства в Монтана.

Коментар

Утопична академичност срещу генералска категоричност

Очакваната партийна пристрастност в президентските избори изненадващо прерасна в утопична академичност срещу генералската категоричност на президента Румен Радев. Войнишката подигравка на президента Радев към премиера Бойко Борисов, че бяга от пряката конфронтация с президента Радев за президентския пост го накара да потърси друг модел за кандидат-президент.

Георги Б. ГЕОРГИЕВ

Хитрият политикан Борисов заложи на нов кандидат – безпартийния професор – шеф на Софийския университет, Анастас Герджиков да бъде подкрепен от ГЕРБ в кандидатурата за безпартиен опонент на президента Радев.

Заложи се на формулата "и вълкът сит, и агнето цяло".

Професор Герджиков заяви, че неговата задача е да помири всички, който може да обедини партиите и нацията за единство и спасяване на Отечеството. Той наивно вярва, че това може да стане при днешните условия на остра конфронтация.

О, санта симплицитас /о, свещена простота/, казва поставеният на кладата средновековен политик Джордано Бруно. Когато една баба добавила от престилката си няколко съчки, засилвайки огъня, ловкият политически въжеиграч Бойко Борисов хитро измъква от личен двубой с президента Радев при провал да си измие ръцете с политическата неопитност на проф. Герджиков, който избави шефа на ГЕРБ от позорна загуба на евентуалната си загуба срещу генерал Радев.

При успешно представяне на изборите Герджиков ще триумфира като протезе на Борисов, което означава победа на въжеиграч шеф на ГЕРБ.

Умората след двата несполучливи избора може да изиграе лоша шега на двамата кандидати в третото поред Народно събрание да се стигне до втори тур, в който уморените избиратели ще откажат да участват, давайки по тоя начин предимство на твърдите партийни ядра, чието предимство е непредвидимо. Предварително очакваната победа на президента Радев на първия тур теоретически е възможна, но на практика едва ли.

Категоричната декларация на ИТН на Слави Трифонов, БСП и няколко още партии и движения е сериозна възможност за президента Радев.

Политическата неграмотност на проф. Герджиков ще разколебае редица гласоподаватели, още повече, че той се явява кандидат за президент като протезе на Бойко Борисов – отритнат от всички партии въжеиграч, който с кандидатурата на проф. Герджиков се опитва да изиграе избирателите, маскрайки се като привърженик на народното единство.

На фона на икономическата криза, на разрастващата се пандемия от Корона вирус и рязкото влошаване на материалното обедняване на народа, избирането на проф. Герджиков за президент ще засили политически хаос, който трудно може да бъде преодолян от неопитния професор, който хабер си няма от политика.

Обединението на българския народ не може да се постигне с магическо заклинание от рода на "Сезам, отвори се". Моженето на новоизлюпените политици от новите партии, възпитаници на западните елитни университети, е очаквано. Но да се постигнат леви резултати с десни управленски хватки е очакване на чудо.

Разпределението на депутатските места в 47-ия парламент е трудно предвидимо, но е близко до ума, че връщането на ГЕРБ в съюз с ДПС е самоубийствено за ГЕРБ.

Президентът Радев се утвърди като твърд борец срещу мафията и нейния водещ политик Бойко Борисов. Връщането му на власт е нещо, което е от рода на ненаучната фантастика. ГЕРБ ще води с 3-2% пред следващата на второ място партия, която и да е тя. Но парламентарна коалиция с ДПС, която би била спасителна за ГЕРБ, е невъзможна при сегашната политическа конюнктура. Всеки коалирал се с ДПС и ГЕРБ ще увисне в политическото пространство.

Изборите две в едно са последната възможност за спасяване на България от жестоката и поливалентна криза. Ако и тоя път се окажем на грешен път, с България като държава всичко ще стане много драматично.

„Из вирусен стратегикон“, книга на Камен Тасков

Камен Тасков издаде две публицистични книги, в които е анализирал политически световни и национални проблеми на днешния ден. Той е от поколението на младите революционери, които са привърженици на идеята за по-справедливия обществен строй – социализма – "Имперска същност и имперски крах", издателство "Жарава", София, 2019 г. и продължението на първата книга "Вирусен стратегикон", издателска къща "Диалектика", София, 2020 г.

Сега предлагаме откъс от втората книга за пандемията Ковид-19 и челия опит на Северна Корея.

И двете книги могат да се закупят в книжарниците или да се поръчат по интернет. В книжарниците не очаквайте да ги видите изложени, а попитайте за тях, защото може и да не са изнесени поради характера им, безмилостния анализ на капиталистическите порядки и борбата за бъдеще на човечеството.

"Слово плюс"

ЧЕЛЕН ОПИТ

Камен ТАСКОВ

Кои страни се справят най-добре?

> продължение от миналия брой

Те държаха в ръцете си както възвеличаваната до небето инициатива на дребните собственици, така и производствената мощ на транснационалните корпорации. В тях се концентрираше едрият финансов капитал и военната сила на най-агресивните армии на планетата. Всъщност, най-много агресии в света са извършени не от друг, а от страните от така наречения „западен“ свят. Двете световни войни също са плод на западните цивилизации. Тяхна е амбицията да диктуват всеки световен ред.

И какво?

Темповете им на икономически растеж са обикновено между нула и 2,5% и рядко ги надхвърлят. Социалистическите страни обаче рядко падаха под 4% ръст, а в някои периоди от тяхното развитие икономическият ръст е надхвърлял 10%. Тези от тях, които се запазиха като социалистически и след печално известната „перестройка“ на изродилият се бивш съветски елит, естествено, в крайна сметка в много отрасли догониха западните конкуренти, а в някои сфери дори ги изпревариха. През XXI-ви век Китайската народна република се превърна в първа икономическа сила по редица показатели, изпреварвайки досегашния лидер Съединените американски щати.

Практиката показва, че ако има някакви елементи на кризисност в китайското общество, те идват именно от частната собственост, конкуренцията, стихийните „инициативи“ на дребните буржоа (или както ги наричат – „малкият бизнес“), от прекомерната обвързаност на китайската икономика с разтърсваните от кризи западни пазари и от силната зависимост на редица китайски промишлени отрасли от стратегията на външни партньори, повечето от които възлагат на китайската промишленост поръчки за изпълнение на отделни възли и части от дадено изделие, но рядко предоставят технологиите и поръчките за изготвянето на цялото изделие.

Когато целият западен свят се тресе от политически и икономически кризи, те много по-слабо засягат Китай. И в най-кризисните за днешната западна цивилизация периоди Китайската народна република има стабилна политика и икономически растеж, в пъти надхвърлящ западния. Което означава само едно – че социалистическото начало в политическото и стопанското ръководство на тези страни е причината за политическата стабилност и стопанския растеж на китайската икономика, а не прехвалените пазарни принципи, не конкуренцията, не частната инициатива, не частната собственост и прочие пропагандни клишета, с които западните медии пълнят главите на своята младеж.

И понеже трябва да се прикрива все по-очевидния упадък на „западните ценности“, лансира се тезата, че кризите... разкривали нови възможности! – поредното клише, разтръбявано с жар чрез медиите от най-разнообразни по пол, възраст и равнище на простотия медийни дегенерати.

В случая с пандемията настъпилата здравна криза наистина разкрива нови възможности за обогатяване на малцина олигарси за сметка на страданията и смъртността на мнозина. Обаче, честно казано, не бих се заел да обяснявам на някой, че е хубаво да не се маха от влаковите релси, защото когато влакът му отреже краката, ще получи... възможността да стане шампион по над-

бягване с инвалидни колички. Евентуално!

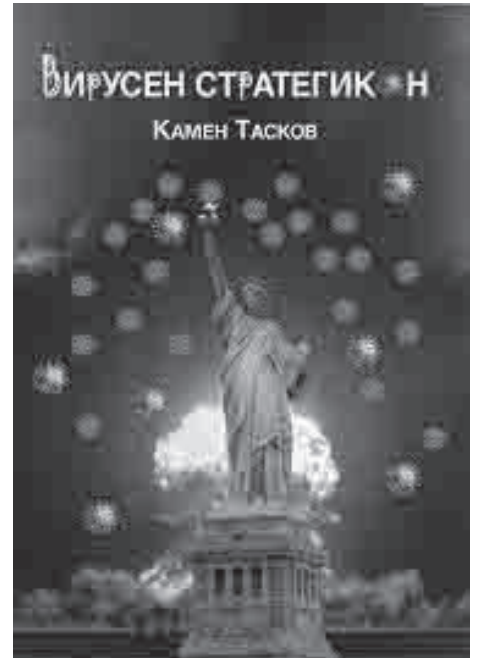
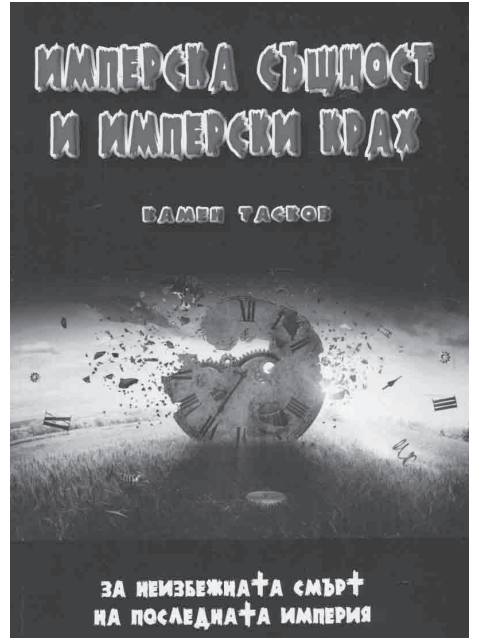
Вместо това бих се опитал да му обясня, че трябва да се махне от релсите колкото е възможно по-бързо. Ако обаче сте я докарали дотам, че влакът вече ви е минал през краката, няма да имам друг избор. За да ви вдъхна кураж, ще трябва да ви обяснявам, че сте получили уникалната възможност да спечелите купата в надбягванията с инвалидни колички, деликатно спестявайки своето мнение за умствените ви способности и за качествата на онези, които са ви изманипулирали да застанете там.

И така, предимствата на социалистическото общество в преодоляването на кризи от всякакъв характер пред капиталистическото са в обществената собственост върху решаващите средства за производство и произвежданата с тях продукция, в общественения контрол върху нейното ползване, в общественения характер на присвояване на придобитите от нейната експлоатация блага и в планирането на целия обществен възпроизводствен процес във всичките му аспекти. Това позволява в най-добрия случай възходящо и безкризисно развитие, а в най-лошия – предвиждане и предотвратяване на кризите или на смекчаването на техния удар до безопасно равнище, чрез планомерното прогнозиране на процесите, чрез плановото разпределение и управление на ресурсите и предварително натрупаните обществени резерви, както и чрез плановата организация на обществото за предотвратяването или посрещането на опасността.

Разбира се, никой не може да застрахова комунистическите партии, управляващи днешните социалистически държави, от допускането на тежки политически грешки и от тяхното обичайно следствие – контрареволуцията, както това се случи в бившите социалистически страни. Но докато тези партии държат политическата власт, тяхната съдба е в собствените им ръце. В този случай както постигнатите успехи, така и претърпените провали ще бъдат плод предимно и на първо място на техните действия и бездействия, а не на милостта, желанията или домогванията на враговете. Още повече, че това са едни все по-изнемошяващи, макар и все по-коварни врагове.

А сега отново за челият опит.

Корейската народно-демократична република е първата страна в света, която веднага след Китайската народна република започва да прилага противоепидемични мерки. На 30 януари те са усилены до максимална степен и е обявена най-висока степен на епидемична опасност – въведена е национална система за карантинна. Границите са затворени за всички чужденци и дори за дипломати. Всички местни и чужди граждани, влезли в страната след 13 януари (цифром и словом 380 души) се поставят под карантин. В изолация и карантин се поставят всички корейски граждани, които са били в контакт с тях, както и всички, които проявяват симптоми на някакво дихателно заболяване – още общо 10000 души. Същевременно Корейската народно-демократична република оказа – според своите възможности – навременна и искрена приятелска помощ на Китайската народна република в критичен за Китай момент.

Продължава в следващия брой

Иван АСПАРУХОВ

Общинският съвет прие отчета за изпълнението на Бюджет 2020 на община Мездра

Общинският съвет (ОБС) прие уточнения годишен план на бюджета на община Мездра за 2020 г. по прихода и разхода в размер 22 414 468 лв. и отчета за изпълнението на Бюджет 2020 в размер на 19 393 588 лв. Спрямо 2019 г. уточненият годишен план на бюджета за миналата година е с 4 743 014 лв. повече, а общото изпълнение на приходната част на бюджета - с 3 967 500 лв. повече.

Приети бяха също отчетът на капиталовите разходи през 2020 г., които са в размер на 1 229 472 лв. или със 725 205 лв. повече в сравнение с тези през 2019 г. (504 267 лв.) и отчетът за състоянието на общинския дълг към 31.12.2020 г., който е в размер на 3 053 517 лв. или +58 854 лв. спрямо този към 31.12.2019 г. (2 994 663 лв.).

Приети бяха още отчетът на сметките за средства от ЕС на бенефициенти на Кохезионния и на Структурните фондове към Националния фонд, отчетът на сметките за средства от ЕС на база изпълнение на извънбюджетните сметки на бенефициенти на Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ и отчетът на сметките за други средства от ЕС.

Това решение беше взето на септемврийската сесия на ОБС.

На заседанието бяха утвърдени изключения от минималния брой на учениците в самостоятелни и слети паралелки за учебната 2021/2022 г. в Професионална гимназия по МСС - гр. Мездра и в ОУ „Васил Кънчов“ - с. Моравица. За целта двете учебни заведения ще бъдат дофинансирани от общинския бюджет съответно с 8 421.40 лв. и с 38 214 лв.

ОБС прие Дългосрочна програма на Община Мездра за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива за периода 2021-2030 г.

Местният парламент предостави на НЧ „Светлина 1926“ - с. Моравица за безвъзмездно право на ползване върху недвижим имот - частна общинска собственост, сграда с предназначение „спортна база“, и възложи на кмета на общината да издаде заповед и да сключи договор с читалището за безвъзмездно право на ползване върху горепосочената сграда.

ОБС се разпореди с имоти - частна общинска собственост в селата Лютидол и Моравица и даде съгласие да бъдат включени в Програмата за управление и разпореждане с общинско имущество за 2021 г. два гаража на ул. „Св. Патриарх Евтимий“ №29а в гр. Мездра, които ще бъдат отдадени под наем чрез търг.

„Резиденция Баба“ на гости в Салаш

От 22 септември до 2 октомври 2021 г. инициативата „Резиденция Баба“ се проведе в белоградчишкото село Салаш. В нея взеха участие артисти на свободна практика, социални комуникатори, еколози, хора вълнуващи се от бъдещето на селата и реализиращи проекти в социално ангажирано изкуство, притежаващи опит в сферата на изкуството, мотивацията за работа с малки общности и работа в малки населени места, с интерес към проучвания, свързани с климатична тематика, кулинерията, традициите, бита, общуването.

В рамките на десет дни участниците в „Резиденция Баба“ имаха възможността да се запознаят с местните хора, с техния бит, надежди и тревоги. Доброволците в инициативата участваха във всички сфери на живот на местните хора, като се стремяха всячески да им помагат. Заедно живяха, работиха, готвиха, пяха. Преобладаваха читалнята в читалището, почистиха театралния салон в кметството, почистиха речното корито и местността око-

ло един от оброчните кръстовете, със съдействието на общината почистиха гробищния парк на селото, цепиха, пренасяха и подреждаха дърва на хора в неравностойно положение, включиха се при събирането на картофи в градините.

С огромно желание местните хора предоставиха продукти и показаха на доброволците приготвянето на характерни гозби от турлашката кухня като „Бел муж“, „Пръжено“, „Кусачко кисело“ и др.

С желание, интерес и ентузиазъм жените от селото и резидентите се събраха на седянка, пяха, влачиха вълна на ръчен дарак и прецоха къделя. Организаторите на „Резиденция Баба“ и Даниела Иванова – секретар на местното читалище, с много радост и ентузиазъм успяха да включат и приобщат всички местни хора да участват.

Целия период от престоя на резидентите в селото бе съпроводен и от обучителни лекции във връзка със земеделието, климатичните промени, фолклора, кухня и традиции, проведени от лектори от БАН.

Салонът на читалище „Развитие – 1896г.“, събра хората от селото и резидентите в „Сцената на талантите“. Актьорите на свободна практика имаха възможността да представят „Жива вода - Театър на сенките“, спектакъл, който развълнува с актуалността си всички присъстващи в залата. В адаптирана за местните жители викторина с въпроси, показващи до колко се познават един друг и до каква степен общуват помежду си, хората участваха с интерес. На срещата бяха прочетени авторски стихове от местни хора и резиденти.

Борис Николов – кмет на община Белоградчик благодари на „Резиденция Баба“ 2021 за помощта и вълнуващите срещи с хората от селото, като подчерта „че тук дълго ще ги помнят, говорят за тях и ще ги чакат да се върнат отново“.

Мотивационна кампания по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното възпитание“ се проведе в Белоградчик

В салона на Младежки дом – Белоградчик бе проведена мотивационна кампания по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното възпитание“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове с конкретен бенефициент – Министерство на образованието и науката (МОН) в партньорство с Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦО-ИДУЕМ).

Домакин на срещата бе Детска градина „Иглика“, гр. Белоградчик.

На събитието присъстваха Иглика Филипова и Наталия Крумова от РУО – Видин - координатори по проекта, представители на Общинска администрация и Дирекция „Социално подпомагане“ - гр. Белоградчик, Илианка Панайотова –директор на НУ „Васил Левски“, педагози, родители, представители на уязвими групи от ромската общност и др.

Основната цел на проекта е разширяване достъпа до предучилищно образование на децата от уязвими групи и живеещи в бедност. Проектът предвижда набор от мерки: предоставяне на допълнително обучение по български език на децата с различен майчин език като ефективно средство за социално приобщаване в групата на връстниците, изплащане на такси за посещаване на целодневна детска градина като преодоляване на икономически бариери за включване и премахване на една от най-значимите причини за неучастие в предучилищно образование, мотивация на родителите за активно сътрудничество между семейството и детската градина.

Участници в заложените дейности по проекта за Белоградчик са ДГ „Иглика“ и подготвителна група на НУ „Васил Левски“. И в двете образователни институции се реализира Дейност 1: „Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи“.

Детската градина е участник по проекта и в Дейност 2: „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи“, включително обезпечаване на средства за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непдагогически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.

Водечи на мотивационната кампания са Асен Методиев – мотиватор, и Любомир Димитров – психолог, които са от ромски произход, но са живия пример за ползата от образование.

165 години от основаването на читалището и театъра в Лом

> от стр. 1

Читалищната библиотека привлича стотици деца, младежи и възрастни, за да ги въведе в чудния свят на книгите. И всичко това се случва под гостолюбивата стряха на ломското читалище, както казва проф. Севелина Ѓорова. В тази гостолюбива стряха не е спирал да кипи духовен живот, но тази стряха трябва да бъде поддържана и приветлива. И не само заради юбилея, но се постаряхме да възстановим северната фасада на читалището, а за догодина сме предвидили и ремонт на останалата част от тази величествена сграда. Това е нашият скромнен принос. Нека да пазим жив и буен огъня на духовността, да следваме онзи порив за просвещение на създателите на читалищното и театралното дело и да го предадем на бъдещите поколения, на нашите деца! А на вас, дейци на културата и изкуството от народно читалище „Постоянство“, пожелавам да сте здрави и да продължавате да ни радвате с творческите си изяви!“ – каза кметът д-р Георги Гаврилов. Той обяви, че режисьорът Николай Априлов ще бъде удостоен със званието „Почетен гражданин на Лом“.

Поздравления по повод юбилея поднесоха Негово Високопреосвященство Видинският митрополит Даниел, проф. д.ик.н. Стоян Денчев – Почетен председател на Съюза на българските читалища, Даниел Лалев – зам.-председател на Съюза на българските читалища, който връчи юбилейна „Златна звезда“ на НЧ „Постоянство 1856“, Пламен Александров – председател на ПБНЧ „Еленка и Кирил Д. Аврамови“ – Свищов. Поздравителни адреси изпратиха Президентът на Република България Румен Радев, Министерството на културата, областния управител на Монтана Валери Димитров, Община Монтана, Община Враца, читалища, културни институции, неправителствени организации и граждани.

Монтана

НЧ „Разум 1883“ откри новия творчески сезон

В навечерието на 1 октомври - Деня на музиката, по традиция Народно читалище „Разум 1883“ и Обединена школа по изкуствата „Добри Христов“ отбелязаха с тържествен концерт началото на новия творчески сезон и учебната година. Събитието се проведе в Младежкия дом при спазване на противоепидемичните мерки. Програмата започна с популярни хора и маршове в изпълнение на Духов оркестър „Дико Илиев“ под диригентството на Пламен Крумов. Музиканти и певци към Фолклорна формация „Огоста“ с художествен ръководител Йорданка Цветанова представиха красотата на българската народна песен. С кръшни български хора разтърсиха сцената Представителен и Детски танцов ансамбъл „Пъстрина“ с художествен ръководител и хореограф – Първан Първанов. Съставите показаха отлична подготовка и професионализъм с композициите „Български ритми“, „Добруджанско настроение“ и „Копаница“.

Тържеството на младите таланти продължи с изпълнения на възпитаници от Школата по изкуствата. Пианистките Нанси Колева (преподавател – Ал. Ценкова) и Катерина Домби (Нина Петрова), представиха творби от популярни композитори като Астор Пиацолла и Лорина Маккенит. Богата палитра от музикални инструменти оживи залата с умелата интерпретация на новосъздадената формация - Мартин, Александър, Добромир, Кристър и Браян. Тази млада полиритмия с преподавател Румяна Борисова изсвири „Regge rag time rag“ от Лерой Напиер. Саундтрака към филма „Карибски пирати“ в рок аранжимент изпълниха ученици от класа по китара на Огнян Тодоров - Петър Димитров, Максим Марчев и Теодор Ганов. Прозвуча и песента на легендарната група Металика - The memory remains, в изпълнение на Иван Пламенов с преподавател Деян Лилков.

Първа сред вокалните таланти на школата се изяви Лора Луканова, възпитаничка на Емилия Тодорова. Тя изпя детската песен „Щурчо, замести ме“. В света на мюзикъла зрители се пренесоха с артистичното изпълнение на Ивет Николова, ученичка на г-жа Цветана Илиева. Ивет представи песен из филма „Магьосникът от Оз“. Рязко стилът смени ученикът Николай Младенов с преподавател Марианна Цолова, демонстрирайки гласовите си заложби с рок парчето „Черна овца“ на група Ахат.

Въпреки трудностите, които създаде новата реалност и ограничените изяви, формациите представиха богата творческа продукция в разнообразни мелодии, песни и танци. Цветя за голямото събитие съставите получиха от кмета на Община Монтана – г-н Златко Живков и от Настоятелството на НЧ „Разум 1883“ с Председател – г-н Светослав Боцев.

Община Мездра Деца от четири села ще се обучават в обновената детска градина в Дърманци

Дни след като приключи нейният основен ремонт официално беше открита обновената детска градина в мездренското село Дърманци, която е филиал на градската ДГ „Слънчице“. По този повод възпитаниците на забавачницата изнесоха кратка поздравителна програма.

Тържеството уважиха кметът на община Мездра Иван Аспарухов, управителят на ОБП „Чистота“ инж. Тодор Христов, кметът на Дърманци Димитър Тронков, кметският наместник на Ослен Криводол Роман Иванов, директори на сродни учебни заведения, родители.

През тази учебна година в детската градина е сформирана една разновъзрастовата група с 16 деца от четири съставни села на община Мездра - 10 от Дърманци, 3 от Ослен Криводол, 2 от Ребърково и 1 от Лик. За тяхното обучение и възпитание ще се грижат детските учителки Таня Валентинова и Мария Асенова и помощник-възпитателят Петя Коцева.

Директорът на ДГ „Слънчице“ Атанаска Христова благодари на всички, допринесли за извършения ремонт на детската градина. Тя сподели, че ДГ „Слънчице“ е една от трите детски градини в област Враца, които са класирани от Регионалното управление на образованието и през учебната 2021/2022 година ще реализират проекти по Националната програма на Министерство на образованието и науката „Успяваме заедно“, Модул 2 „Иновативна детска градина“. Дейностите по модула са насочени към подкрепа на прилагането и популяризирането на добри практики при работата по иновативни проекти, с които се цели повишаване качеството на предучилищното образование.

Плач по Андрей

Напусна ни поетът Андрей АНДРЕЕВ
(17.01.1943 – 01.10.2021)

Вечерта на 1 октомври, когато Фейсбук преливаше от възторжени словоизлияния по повод Празника на поезията, душата на един от най-талантливите български поети безмълвно е литнала към заесенелите небеса... Напуснала е изстрадалото място, вече от няколко години обречено на затворничество, сполетяно от непосилно тежки болки.

Търся своите съкровени думи за Андрей... Най-трудно е да разкажеш за нещо, което познаваш до последния щрих, също – да обясниш причините за любовта си към явление, място или човек.

С Андрей ме събра ранната ни московска младост. Но аз не живеях в общежитието и по тази причина обичането ни през двете припокриващи се години в института бяха по-ограничени. Истинското ни приятелство, придобило чертите на родство, защото наистина го усещам като брат! – започна вече след завръщането в България. Ако го проследя хронологически – то обхваща и работата му в новоучреденото тогава сп. „Факел“, което се намирало на тавана на СБП на „Ангел Кънчев“ 5, и по-сетнешните му редакторски години в сп. „Отечество“ на бул. „Витоша“, и отговорностите на главен секретар в Съюза, преместил се вече над бившето кино „Славейков“ на едноименния площад, и последната му доскорошна месторабота – изд. „Захарий Стоянов“ и сп. „Везни“ ...

Това е само рамката, канавата.

А вътре – почти цял един споделен живот – личен, литературен, обществен. Многобройни разговори, следствие от замръквания и осъмвания над белия лист и черните несрети; дебати относно най-точния образ и рима при превода на велики в трагизма си руски поети, влезли в авторската му антология „Калина алена, калина черна“ или издадени в отделни книги; среднощна клетва за вярност на себе си и литературата (каква патетика – ще каже някой!) пред паметника на Ботев във Враца под бдителния поглед на охраната; най-безпощадна равностметка за настъпилите след 10 ноември метаморфози у довчерашни приятели и съмишленици; отпор на непочтеността, неучастие в колективното лицемерие, противодействие на агресивната графомания... Всичко това беше възможно да се понася и да се отстоява единствено със съратник като Андрей. Най-искреният приятел, който никога няма да си изкриви душата. Най-съчувственото и сигурно рамо за изплакване на болки. Най, най... какво още? Най-неприспособимият. Неумеещият да прави компромиси със светска „лежерност“, да играе игрички. (В случая изобщо не му помагаше неговата обиграност в картите, усъвършенствана в прословутото каре, в което влизаха още, с известна вариативност в състава, писателите Дико Фучеджиев, Чавдар Добрев, Никола Инджов...)

Няма да забравя кучешките студове на една демократична зима, трябва да беше в първите години след настъпването на милениума, когато останалият без работа и средства за съществуване Андрей беше нощен пазач на един строеж в Дианабад. Бараката с пролуки, от които духаше, тенекиената печка „циганска любов“... и отново – стихове, преводи, неотстъпната мисъл за България и съдбините ѝ, тревогата правим ли всичко, което е по силите ни „ние, тъжни деца на Вселената и сираци на Вечността“...

Дотук не казах нищо за изумителния му поетически талант. Но това ми е още по-непосилно. По причините, споменати по-горе. Обсебена съм от поезията му. От нейното мощно излъчване, заредено с неподражаем усет за природа, със светла тъга, с мъдрост и съдбовност, с драматизъм и същевременно – с невероятна хармония. Автентична и интелектуална. С богата вътрешна акустика, овладяла широк метафоричен и философски диапазон. Андрей Андреев е един от големите български поети. Той със сигурност знаеше цената си, но никога не се е самоизтъквал. Не му е било нужно да се катери на кокили, не само защото беше достатъчно висок и се виждаше отдалеч, а защото такава е човешката му природа. Доброта, почтеност, стоицизъм – това са трите кита, върху които почиваше неговата рядка поетическа дарба. Воден и закрилян от нея, той възпя по неповторим начин „болестта, наречена живот“.

Оттук нататък ми предстои да водя с него само мислени диалози. Напоследък разговорите ни по телефона ставаха все по-кратки, защото коварната болест беше парализала и гласните му струни, всяка дума му костваше мъчителни усилия. Но ми се иска да вярвам, че оттам той ще включи отново своя небесен телефон, защото не знам как да живея без подкрепата на човека, олицетворяващ за мен всичко, което Бог е вдъхнал в своето най-висше творение, за да осмисли земното ни съществуване.

Надя ПОПОВА
02.10. 2021

Надя ПОПОВА
02.10. 2021

Андрей АНДРЕЕВ

Болка в Раковица

Ще забравят и обич, и злоба, ще забравя и днес, и преди, тук остават двата ви гроба под високите селски звезди. И когато си заминавам, остра болка пици в кръвта: че едва ли не ви предавам и ви обричам на самота. Тук завинаги с вас ще останат само трите крайселски чешми, само сянката на Балкана и дъждът, който кротко ръми над гробовете, над нивята и над целите родни поля. Ще се пълнят напролет гнездата с бели щъркелови крила, ще люлеят над всички небето птичи песни и гласове... И ще носят към нас ветровете вест от живите... Векове.

Прозорчета

Под мразовити зимни нощи или гергьовски дъжд през май на север някъде все още се буди родният ми край. Оттам до весели поети писма изпраща есента, там селото ми още свети с две-три прозорчета в нощта. Там ще ме срещнат, щом почукам приятели и в късен час, сред облаците ще блещука звезда вечерница над нас. Ще нищим цяла нощ съдбите на там живелите преди и нашите съдби - каквито за нас животът отреди. Огнището ще гасне бавно, сърцата ще се умълчат и там живелите отдавна във утрото ще се стопят. И изведнъж пред мен Балканът ще се изправи мълчалив. И аз пред него ще заставам безпомощен, смутен, но жив – жив от това, че в снеговете, в дъжда, в цъфтежа, в зрелостта за мен на север още светят две-три прозорчета в нощта.

Из книгата „Тайните подземия на България“ – част шестнадесета

ЗАЛАТА НА ЗАПИСИТЕ

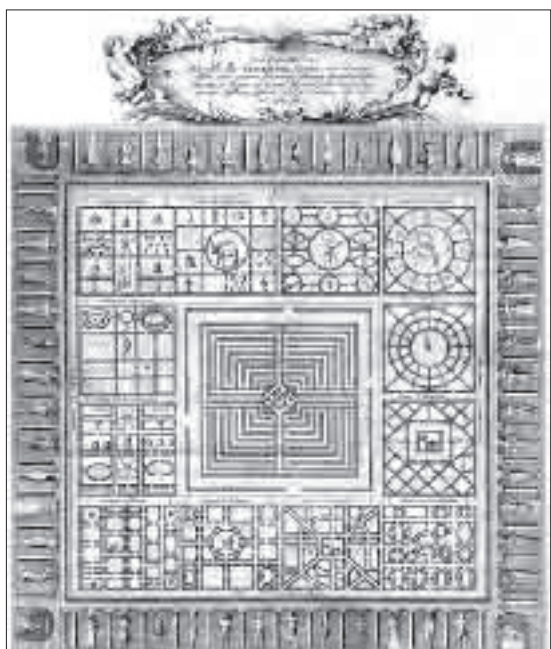
Милан МИЛАНОВ

От дневника на доктор Любомир Спасов

> продължение от миналия брой

Крантор, гръцки философ (300 г. пр. н.е.) заявява, че е имало някои колонии или стълбове, на които са били издълбани върху камъка записи от праисторически времена и посочвали начините на комуникация между пирамидите.

Германският учен, йезуитът Атанасий Кирхер, (1602—1680) известен като Доктор на стоте изкуства (Doctor centum artium), ползвайки описанията от древните текстове на Херодот и от дру-

Египетският лабиринт. Реконструкция на Атанасий Кирхер. Гравюрата върху мед (50 x 41 см) е поместена в книгата „Вавилонската кула, или Архонтология“ (Turris Babel, Sive Archontologia, Амстердам, 1679).114

ги, посетили магическия лабиринт, създал живописна репродукция на тайнствения лабиринт.

Какво още е характерно за лабиринта?

Това, че той е най-голямата сграда в света, построена от човешка ръка някога, чиито строеж отнел 365 години.

Диаметърът на лабиринта от изток на запад е 48 000 египетски лакътя (8,348 км.) и в него се намира „Златния кръг“ – легендарната зала, спомената в „Книгата на мъртвите“, изработена от гранит и облицована със злато. В тази книга се пазят технологичните постижения, оставени от изчезнала цивилизация, много по-древна от египетската (от атлантската цивилизация).

Египтяните са записвали своите астрономически познания на големи пана по стените, чиито йероглифни текстове съобщавали за направени открития. На огромен зодиак са били изобразени всички съзвездия.

Много от стените на лабиринта са били подвижни и древните текстове разказват за хора, загубили пътя към изхода и загинали. Споменава се също и за тайни стаи в лабиринта, където се съхранявали артефакти и документи от една цивилизация, която е процъфтявала по целия свят преди много хилядолетия.

Древните текстове описвали и историята на континента Атлантида, наричан тогава Аха-Мен-Птах (днешна Антарктида). Описвали най-подробно историята на континента – заселването, възходът и гибелта му, когато станала смяна на полюсите. Разказвали как част от оцелелите атланти създали по-късно египетската цивилизация.

В сведенията се споменава и за стаи, където се пазят документи за историята и астрономическите познания на египтяните.

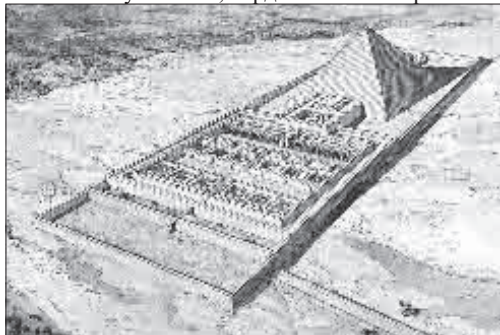
С 36 огромни йероглифа е изписано как египтяните са успели да изчислят последната смяна на полюсите...

Но и днешната наука не може да стори това!

Какви ли още неизвестни неща щяхме да научим днес, ако навремето египетските жреци бяха допуснали Херодот не само на горния етаж на лабиринта, а и на долния, където били гробниците на 12-те велики царе, строили лабиринта, със саркофазите на свещените им крокодили, обковани със злато и скъпоценни камъни?

Но и до днес не знаем с каква цел са били построени трите пирамиди, чието предназначение остава загадка.

Винаги усмихнат, сърдечен и гостоприемен бе игумен Гавра-

Египетският лабиринт. Реконструкция въз основа на разкопките на сър Флиндърс Петри

ил. Радваше се, когато му гостувах или пък бяхме с приятели при него, готов да отговори на зададените въпроси, били те цър-

ковни или от други сфери на живота и науката. Тази лятна събота отново сме на гости при Учителя. Седнали сме на по-стлано платнище върху тревата пред църквата, докато Георги и Димитър подреждаха масата с плодове, скрити на сянка под огромен чадър.

Разказах на игумен Гавраил какво ни е известно за лабиринта и попитах дали под разкопките наистина се намира легендарният лабиринт?

– Да, мога да потвърдя, че мястото на лабиринта, описано от Херодот, е уточнено правилно от съвременните учени – заяви уверено игуменът.

– Бил е построен от атлантите, нали Учителю?

– Лабиринтът е изграждан в зората на петата раса, когато част от оцелелите атланти са съжителствали с представителите на новата раса – уточни игумен Гавраил. – Какво друго искате да научите за Лабиринта?.

– Неизвестното за дванадесетте царе – обади се докторът. – Ще поясня, вие казахте, че по това време атлантите съжителстват с новата раса. А и древните автори пишат, че лабиринтът е изграден не от дванадесет фараона, а от царе. Защото атлантите не са имали фараони, а царе.

– Правилно – отсече игуменът.

– А имената на тези царе знаят ли се, Учителю?

– Дори да назова имената на тези царе, те няма да ти дадат нищо, Михаиле. Никъде в човешката история няма данни за тях.

– Все пак, какво можеш да ни кажеш за тях, Учителю?

– Бих могъл да поясня, че дванадесетте царе са от принцовете на Атлантида, които, заедно със своите семейства и оцелелите от народа им, са приложили своите знания в изграждането на лабиринта.

– Учителю, а какви са били тези крокодили, поставени в саркофази?

– Ти как мислиш, Михаиле? А вие приятели?

– Аз не допускам, че атлантите ще мумифицират крокодили и са ги поставили в саркофази, напичени с диаманти – обади се докторът. – Нелогично е. Според мен в саркофазите вместо крокодили има предмети и вещи от миналото на атлантите.

– Аз съм на същото мнение – подкрепих предположението на доктора и видях, че и Димитър и Георги мислят като нас.

– Прави сте, приятели – потвърди игуменът. – Крокодилът е бил символ на принцовете и всеки един от тях е притежавал собствен саркофаг – замълча, видя, че с нетърпение очаквахме да продължи, усмихна се и добави: – Но в саркофазите, вместо мумифицирани крокодили, те са съхранявали личните си атрибути и вещи.

Една загадка бе решена. Хората най-сетне щяха да научат истината благодарение на игумен Гавраил. Стояхме смълчани и удовлетворени, прозрели тайната...

– Да смятам ли, че въпросите за лабиринта засега са приключени? – попита игуменът, погледна ме, видя, че в момента не реагирам и подхвърли: – Тогава...

– Момент, Учителю – обадох се аз. – Извинявам се, но пропуснах да попитам дали в други страни по света, а дали и у нас, има конструкции, подобни на лабиринта?

– Да, има. Лабиринтът като конструкция е бил използван в архитектурата на атлантите, така че подобни обекти има и в други подземни атлантски градове – наклони глава към мен и по устните му се плъзна така познатата усмивка, с която ме провокираше да се досетя за истини, за които търсех отговори. – Да продължим с пропуските, Михаиле...

Целият екипаж се засмя. Всички знаеха, че въпросите ми нямат край и естествено побързах да не ги разочаровам.

– Учителю, Херодот и Страбон в сведенията си отъждествяват ли „Залата на записите“ с лабиринта?

– Да – потвърди той и по устните му продължаваше да стои загадъчната усмивка. – Не е чак толкова трудно човек да се досети за тази прилика. Но мисля, че ти, Михаиле, пропускаш една интересна личност, имаща връзка с лабиринта – и ме погледна предизвикателно. Видя, че братята монаси бяха свършили със задълженията по сервирането и ни покани да седнем на масата.

Съпроводени от Ира, Рая и Мрън, се преместихме на сянка под чадъра. Седнахме, хапнахме от малините и аз се замислих. Добре чух какво ми подсказа Учителя, но нищо не ми идваше на ум, за коя ли интересна личност става дума, имаща връзка с лабиринта. Погледнах доктора, но той сви устни и вдигна безпомощно рамене. Братята монаси също мълчаха. Дали не ставаше дума за... И тогава се досетих...

Продължава в следващия брой

Ансамбъл „Мездра“ и Детски танцов състав „Мездренче“ участваха на четири международни фестивала в Турция и Италия

След близо двегодишно прекъсване поради световната пандемия от Covid-19 Ансамбъл „Мездра“ и Детски танцов състав „Мездренче“ възобновиха своите задгранични изяви.

В края на миналия и началото на този месец двете танцови формации при Народно читалище „Просвета 1925“ - гр. Мездра взеха участие в два международни фолклорни фестивала в Турция. Най-напред те се включиха в първото издание на Фестивала на културата и изкуството на Милас Орен (Milas Ören Kültür Sanat Festivali), който се проведе в югозападния турски град Милас, вилает Мугла. Нашите танцьори имаха два концерта и направиха екскурзия до известния курорт Бодрум. Ансамбъл „Мездра“ се представи с тракийски танц „Гроздана“, а ДТС „Мездренче“ - с „Джиновски танц“ и „Копаница“.

По време на едноседмичната си визита в югоизточната ни съседка възпитаниците на хореографите Мирослав Аспарухов и Владислав Петров гастролираха и на Осмия международен фестивал на народните танци на Дидим - DАНОТ (VIII. Didim International Folk Fest 2021), който се проведе в популярния курорт на Егейско море Дидим. Освен представители на страната домакин, в него взеха участие танцови състави от България, Босна и Херцеговина, Грузия, Иран и Северна Македония. На този фестивал Ансамбъл „Мездра“ и ДТС „Мездренче“ имаха по едно изпълнение, съответно - „Гроздана“ и „Джиновски танц“.

През първата половина на този месец Ансамбъл „Мездра“ ще представи България в 36-ото издание на Международния фолклорен фестивал Sciampitta in Tour 2021, който ще се проведе от 10 до 15 септември в гр. Куарту Санта Елена, провинция Каляри, остров Сардиния, Италия.

„Фестивалът задължително е с оркестър на живо, поясни Мирослав Аспарухов, художествен ръководител и хореограф на Ансамбъл „Мездра“. Групата ни включва 27 танцьори и 4-ма музиканти. Ще имаме 6 концертни изяви - три в Куарту Санта Елена и по една в Маракалагонис, Карбония и Муравера, по време на които ще представим 6 танца от три фолклорни области на страната: северняшките танци „По гроздобер“ и „Гергьовден“, тракийските танци „Копаница“ и „Гроздана“ и шопските танци „Граовска задявка“ и „Шопска сюита“.

Във фестивала ще вземат участие фолклорни състави от България, Италия, Румъния и Унгария. Акцент във фестивалната програма ще бъде Вечерта на етническата кухня „Вкусът на Шампита“ („Il custo di Sciampitta“), на която трима представители на българската и на румънската група ще приготвят по едно традиционно национално ястие в типична местна къща. Нашите танцьори ще приготвят шопска салата и мусака с продукти, осигурени от домакините и българско сирене, за да се получи истинска шопска салата.

След завръщането си от Италия Ансамбъл „Мездра“ ще замине отново за Турция, където от 25 септември до 3 октомври ще вземе участие в 15-ия Балкански фестивал на народните танци и култура (15th Balkan Folk Dances and Culture Festival), който ще се проведе в третия по големина град в югоизточната ни съседка - Измир. По време на 15. Balkanlılar Halk Dansları Festivali мездренските танцьори ще имат между 10 и 15 концертни изяви, отново с музика на живо.

Светла Дамяновска с първа награда за разказ в литературен конкурс, посветен на Иван Вазов

Председателят на Литературен клуб „Христо Ботев“ при НЧ „Просвета 1925“ - гр. Мездра Светла Дамяновска спечели първа награда в литературния конкурс на тема „Последният ден на 21 век - реален или фантастичен?“, организиран в рамките на Проекта „Nickname: В@зов“, част от пилотната инициатива на Столична община „Академия за визионери“. Нейният разказ „Последният ден на 21 век“ беше класиран от журито на първо място в категорията „Разказ в 10 изречения“ във възрастовата група „26 г.+“.

В конкурса взеха участие автори от различни поколения с поетични и белетристични произведения, вдъхновени от първия фантастичен разказ в българската литература - „Последният ден на XX век“, написан от народния поет през 1899 г. Те се съревноваваха в три категории: „Twitter поезия“ (ограничение до 140 символа), „Разказ в 10 изречения“ и „Хайку“ (три реда, съдържащи съответно 5-7-5 срички) в три възрастови групи - 8-15 г., 16-25 г. и 26 г.+.

Конкурсът имаше за цел да даде изява на любители и да подкрепи един нетрадиционен поглед към класическите автори като Иван Вазов. С него беше почетена и 100-годишнината от смъртта на Патриарха на българската литература.

Произведенията, създадени в рамките на двата конкурса - литературен и визуален, бяха представени на 22 септември в „Tobacco Garden Bar“ в столицата. Отличените творби ще бъдат запечатани в „капсула на времето“, която ще се съхранява в Регионален исторически музей - София и ще бъде отворена в последния ден на XXI век - 31.12.2100 г.

Последният ден на 21 век

Днес е 31 декември 2100 г. и аз пия деликатесна планинска вода (на сравнително прилична цена) в Туристически комплекс „Дядо Йоцо гледа“ край курортното селище Очиндол, кацнало на скалите над Искърския проток, по който в момента напредва един сравнително малък круизен кораб. Времето е приятно, декемврийската температура - умерена (някъде към 37 градуса по Целзий), а слънчевата радиация - почти в норма, така че днес имаме код „Жълто“ и можем да излизаме на открито, макар и за кратко.

Преди малко ходих до паметника на вазовия герой, който вече 94 години се възправя на канарата (някога предлагала гледка към Искърския каньон, а сега облизва на от морските вълни) и там, в реставрираната беседка видях клонинга на великия български писател Иван Вазов, който седеше и пишеше саморъчно на листов хартия (едно вече изчезнало човешко умение) откъси от творбата „Неотдавна“, които продаваше на туристите. Платих 300 булгара (паричната единица, въведена у нас, след като държавите от бившия континент Европа са премахнали общата си валута) и си взех един лист за спомен.

И сега, докато седя на сянка, сричам текста: „...параходът пореше дебелият тъмнозелени води на Черно море, пенеше ги, обеляваше ги, разшумотяваше ги и ги оставяше дълго време да се преливат, разиграват и бърчат по дирята му... На изток морският шир се повече и повече закръгляваше и най-после се сливаше със синината на небето, и вече не се виждаше нищо. Тайното с непроницаемостта издигаха преграда пред очите, хаосът заместваше живата, познатата природа.“

Да, хаосът отдавна беше заместил живата, познатата природа, за което несъмнено си беше виновно човечеството, но това все пак са греховете на предците - нашето поколение вече не воюва с природата и се надява и тя да престане да воюва с нас.

Изчаках да се стече в гърлото ми последната капка кристална вода от чашата, прибрах сувенира в куфарчето си за документи, погледнах си часовника и видях, че вече е време да потеглям към с. Очиндол, където след 1 час щеше да започне националният търг на произведения на земеделското и животновъдното изкуство. Бях инструктирана от моите шефове да наддавам без притеснение и на всяка цена да се сдобия с двата розови домата и 100-грамовата бучка овче сирене, които фигурираха в каталога.

5-6 август 2021 г.

Светла ДАМЯНОВСКА

Напролет може да стартира ремонтът на язовир "Огоста" край Монтана

В средата на м. септември „Монтажи“ ЕАД са внесли в „Държавната консолидационна компания“ план-сметка за ремонта на водоема. Около 7-8 млн. лв. ще струват ремонтите на мокрия откос на язовирната стена, на отводнителния канал след изпускателя и част от инжекционната завеса под стената.

Реалистичният срок за старт на ремонтните дейности е май-юни следващата година, каза новият шеф на местния клон на „Напоителни системи“ Георги Младенов.

Според Г. Босашки, директор на „Напоителни системи“-Мизия, под чиято юрисдикция е и местният клон на дружеството, има проблем със съоръжение от около 10 метра в инжекционната галерия на язовира. Налягането там било 3 атмосфери.

„В момента свлачищните процеси в района са затихнали, предстои скатът отново да бъде обследван“, допълни Босашки.

Според него, след ремонт на водосток, свличането постепенно спирало.

„Язовирът не застрашава град Монтана и селищата по поречието на река Огоста“, категоричен бе областният управител на града Валери Димитров. Местната и централна власт, включително премиерът Стефан Янев са ангажирани с проблема, допълни той.

Припомняме, че в средата на месец юли 2018 г. МС одобри списък на язовирните стени и съоръженията към тях на 414 язовири държавна и общинска собственост, на които трябва да се извърши спешен ремонт.

Определена е „Държавна консолидационна компания“ ЕАД „като дружество със сто на сто държавно участие да възлага ремонтите“ на тези язовири, като са отпуснати над 600 млн. лв.

Няколко години по късно, спешните ремонти, между тях и на яз. „Огоста“ все още не са започнали.

Междувременно стана ясно, че вече работят двете частни ВЕЦ на язовир „Огоста“. Третата, на „Напоителни системи“, не работела заради „неплатени държавни такси“.

православен календар

7 – 13 октомври

07 ч Св. мчци Сергей и Вах

08 п Преп. Пелагия. Св. прпмчк Игнатий Старозагорски

09 с * Св. ап. Яков Алфеев. Преп. Андроник и Атанасия (Тип. с. 96)

10 н 3 Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мчци Евлампий и Евлампия. Преп. Теофил Изповедник. Св. 26 прпмчци Зографски. Гл. 7, утр. ев. 5, ап. Евр. 13:7-16 (с. 395), лит. ев. Лк 7:11-16

11 п Св. апостол и дякон Филип. Преп. Теофан Начертаний, еп. Никейски

12 в Св. мчци Пров, Тарах и Андроник. Преп. Козма, еп. Маюмски. Св. Мартин Милостиви

13 с Св. мчци Карп и Папила

Тъжна вест

На 21 септември 2021 г. почина

ПЕТЪР НИКОЛОВ ПЕТРОВ

Роден на 08.03.1937 г. в село Долно Церовене в семейството на участници в Септемврийското въстание от 1923 година. От ранна възраст той е отраснал и възпитан със социалистическите идеи, на които остана верен през целия си живот.

В дейността си като общественик в град Монтана (Михайловград) той неизменно полагаше усилия за просперитета на града и окръга. Беше внимателен и отзивчив към хората, към техните грижи и тревоги, винаги готов да помогне в намиране на най-доброто решение.

Завършва право в СУ „Климент Охридски“, а впоследствие и Академия за обществени науки в Москва. Академията завършва с отличие и защитава докторска дисертация.

След промените, като председател на Националния съюз на земеделските кооперации в България, положи усилия за запазване на селскостопанските кооперации като основен субект за производство на земеделска продукция.

Отговорен, честен и справедлив, грижлив съпруг, баща и дядо.

От семейството

e-mail: slovoplus@abv.bg
slovoplus@yahoo.com

Издател: ИК „Слово плюс“
Монтана, бул. „Пею Яворов“ 1, БЦ „Огоста“, ет. 4

Параскева Маркова Глабен редактор тел.: 0876 207 732 Цветана Костова първи зам. глабен редактор тел.: 0879 577 469 Ненчо Слабчев зам. глабен редактор тел.: 0895 709 703 Георги Петров зам. глабен редактор тел.: 0899 767 896	Екуп Враца ул. „Цф. Кръстеникова“ 12 ОКС, 2000, п.к. 142, тел.: 092 660 721 Екуп Монтана 2400, п.к. 122, ул. „Пею Яворов“ 1 БЦ „Огоста“, ет. 4 офис 404 Екуп Бугин тел.: 0899 299 249 0895 709 703
--	--

Печатница
„БГ Принт“ - Враца

23 септември 1923 година

„ЧЕРВЕНИЯТ ПОП” – КАКВО НЕ ЗНАЕМ ЗА НЕГО

За единствен индивидиуален герой в поемата „Септември” на Гео Милев сме чели и представата ни за него е, че той един изключително смел човек. Но с какво можем да допълним неговия образ?

Поп Андрей е историческа личност. Роден е през 1879 г. в семейството на Игнат Попдимитров

и Мария. Детството му като на всяко българче преминава в труд на полето. Самообразова се, обича да чете книги по ветеринарна медицина и агрономство. Макар и млад, за съселяните си той е лекар, агроном, учител. По-късно по настояване на майка си става свещеник и живее в село Сливовик, област Монтана. Притежава 30 декара земя. През седмицата работи на полето, а в неделя чете литургия в черквата. В Балканската война е военен свещеник. След нейния край се премества със семейството си да живее в село Медковец, област Монтана. Медковчани го търсят за съвети и той им е полезен със своите познания. Съселяните му с любопитство и страх го наблюдават как свива барут в хартия, привързва го с тънки върви за пръчици и ги поставя в дулата на карабини. Тях дава на добри стрелци. Стрелба. Градоносните облаци са разбити. Реколтата е спасена. Така всяка година попът се готви за борба с градушките, като сам прави стотици ракети в чифлика си. За тия му деяния се заговорва в цялата околност.

На поп Андрей е идеята за създаване на първия язовир в Медковец. Всички отиват на края на селото и преграждат селската бара. Селяните обичат попа заради знанията и дързостта му. Той е не само све-

Георги ПЕТРОВ

щеник, но и инженер, техник, агроном, макар че не е завършил дори гимназия. Чете много, научава новостите по света.

През 1915 г. по време на Първата световна война е изпратен в село Салаш /Белоградчишко/. Не след дълго получава заповед от владиката да утрои таксите за църковните обреди. Категорично отказва и е наказан

заради непокорството си. Изпратен е за шест месеца в Преображенския манастир до Търново. След едномесечен престой в него, се прибира пеш при семейството си. А то е голямо – 9 деца и един правнук, Андрейчо.

Поп Андрей е участник в Септемврийския бунт 1923 г. Въстаниците говорели за „попа с топа”. За погрома и за съдбата на участниците във въстанието знаем от историята и от литературата. Какво се случва с поп Андрей? Къщата и чифликът му са запалени. На близък до Медковец ж. п. прелез нощен патрул го арестува. На гарата го предава на военните. Омотават го с едно конопено въже около гаров фенерен стълб. На 30 септември още рано сутринта цялото село вече е научило, че поп Андрей е хванат от властите. По нареждане се бие барабанът – всички да излязат на гарата, за да видят как ще бъде съден попът, а неговата присъда е смъртна. Той е преместен на стотина метра зад ж.п. гарата, където е издигната бесилка на телеграфен стълб. Поп Андрей сам слага въжето на шията си. В този момент по думите на поета е „велик, сублимен, непостижим”.

Години по-късно знаменосецът на конна чета през 1923 г. в Медковец Софрон Влашки си спомня: „Гостът стоеше на 5-6 метра и ни наблюдаваше търпеливо. Чак

Поп Андрей – паметник

после разбрах че е Гео по перчема. Трябваше веднага да решим в чий дом да го заведем. Тогава полицията ни следеше зорко. Андрей Симеонов предложи да отидем у дядо Игнат, бащата на Червения поп. Дядо Игнат ни прие с думите: „А бе за моя лудия син, един ден историята ще пише.”

И още: „Евтим Пандурски отиде на гарата преди нас, да разузнае и да купи билет за Гео. Аз изпратих поета до гарата. Гео Милев ме попита къде точно е обесен попът и аз му показах телеграфния стълб зад гарата.”

Септемврийският бунт 1923 г. и неговият погром, участниците в него, поп Андрей – всичко това е история, която сме длъжни да знаем и съхраним във времето.

Името България и етнонимът българи

Милена ВЪРБАНОВА

Едно съобщение в Анонимния Римски Хронограф от 354 г. от известно време все повече привлича вниманието на изследователите на българското минало. То гласи: "Ziezi ex quo Vulgares" - "Зиези, от когото са Вулгарес", като Vulgares е приемано за най-ранното споменаване на българския народ и неговия родоначалник, според някои историци, а според други - става дума за друг (неизвестен) етнос и текстът няма нищо общо с българите.

В издадените си досега книги, аз отделям значително внимание на италиятския народ волски - един от най-великите, доблестните и храбрите и културни народи на Апенините. За него пишат Плиний Стари в своята "История на Рим" и поетът Вергилий в поемата си "Енеида", а също - много по-късно - Уилям Шекспир в трагедията си "Кориолан".

Волските не само са известни със своята воинственост и доблест, не само са владели знаменитите пет прастари "сатурнови" градове на полуострова, названията на които започват с "А" (два от тях се наричат Атина, доказателство, че едноименните "гръцки" град и култ към богинята, не са създадени от гръците), но и притежават собствена писменост. Сред селищата на волските са градове с имена Мугила и Палуска (силно напомня Плиска), а столицата на царството им се нарича Привернум (което аз тълкувам като "При върха"). Според италианската историческа литература волските са дошли на Апенините от малоазийската държава Лидия и представляват част от етруските - расените, които са се преместили от Лидия в Италия в по-ранен период. Наистина, волските са приети с мир в Етрурия, което би било немислимо, ако двата народа не бяха кръвнородствени - всъщност един и същи народ. Етруските (расените) дават земя за заселване на волските, в която те строят градовете Волтера ("Земя на волските") и Волсинии (аз тълкувам това име като "Синове на волските").

Още в първата си книга "Врх България", в която отделям обширно място на бележития народ вноски, а след това и в две мои статии "Нов прочит на Табула Велитерна" (писмен паметник, оставен от волските) и "Дева Деклуна" (волската богиня на снега - м.декември - "Десета луна"), аз издигам тезата, че името "волски"

означава "вълци" и че волските носят нашия, българския, етноним. Ето защо България на Котраг е наречена "Волжска България", а великата река носи названието "Волга". Волските всъщност са това звено, което доказва връзката ни с етруските (расени), а вълкът е свещено животно за етруски, траки и българи. Неслучайно Ромул и Рем са откърмени от вълчица. В статията си "Волски, воини, кшатрии" заключавам, че основните народности и войнски понятия - volk (народ), бой (произхожда от вой), воин, война и пр. са свързани със сакралното животно "вълк" - образец за храброст, доблест, действителност, неумолимост и организираност.

Но щом етнонимът "българи" и названието държавата Волжска България могат да бъдат тясно свързани с вълка, следователно и името на Дунавска България - нашето Отечество - ще рече "страна, държава на вълците" - Вълкария. Коректността ме задължава да кажа, че някой в блог.бг също е стигнал до това заключение, но отбелязвам - той е могъл да се запознае с моите трудове за връзката на волските - вълците с нашия български етноним, публикувани в същия блог.бг и в книгата ми "Врх България" (2016г.)

Имам всички основания да твърдя, че Vulgares, отбелязани в Анонимния Римски Хронограф, са всъщност волските - променете само "g" в "k" и ще получите Вулкарес. Заключавам също, че името България означава Вълкария - но тук се появява въпросът защо никъде, освен отчасти в случая с Волжска България, името България не се изписва с начално "В", а непоколебимо остава написано с "Б" във всички паметници, в които се споменава?

Защо?

Защото името България е тайнствен код, двойно скрит за непосветените. То означава и "Пазена земя (на висшите, великите, големите, белите Богове)" - от "бъл", "бол", "бал" и "кара", "гара" - пазя, наказвам. Българите са натоварени с почетното звание на пазачи на териториите, в които Висшите (Боговете) живеят или са скрили свои свещени достояния. Ето защо българите са наречени и "вълци" - пазачи, стражи, на тези свещени територии, които трябва да останат недостъпни за протосмъртните.

Милена ВЪРБАНОВА

В името България и етнонима "българи" срещахме тази двойственост, характерна за заключенията с "двоен печат" понятия от древността, които трябва да останат вечна тайна - като например понятието "мафия".

Преводът на България като "пазена, охраняема земя" логично обяснява названията на множеството територии, които в древността са наричани "България" - феномен, обясняван досега с "преселение".

Това фантазмагорично в повечето случаи "преселение на българите" по честотата си би изглеждало като маниакална обсебеност на нашия народ да сменя постоянно местообиталищата си - та да отиде чак и в днешна Антарктида, около сегашния Северен полюс, където според картата на Меркадор също е имало "България". Много по-разумно би било обяснението, че "пазена земя на боговете" от пазачите вълци-българи, е съществувала на множество различни места в древния свят.

Празник на поезията

Радослав ИГНАТОВ

В РОЗАТА НА ВЕТРОВЕТЕ

Във времена на неочакваност по-необяснимо нещо от красотата няма – полярността в трептенето на идващите и отиващите си в среднощния покой небесно-земни звуци, гласът на бухала, на совата, любовната унесеност на преварващия собственото си потъване сред шумовете на деня шурец, обраслата с копнеж неземна тайнственост на жабешкото извисяване в нощта, неподвижността в мига на „вътре-вън“, зловещото пропукване в плача на грохващия в дълбината на гората стогодишен дъб, нечуваният и от най-чувствителния слух растеж на крехката борика в боровия лес, прашинките снежец над огнената пепел, почти желязна, тъмнината; отгладуваната святост на самозалъчилиия се в дъбравата отшелник, тъй величав, тъй могъщ, тъй суров, тъй достоен, мраморен и недостъпен – не са ли туй красноречивите посоки на вселенския безкрай и бездните в човешката тъма: въпросът е единствен, но нито аз, ни който и да е от вникналите в думите ми би могъл да отговори, – във въздуха, връз камък или върху пясък пиша?

Милена НАЙДЕНОВА

СЛЪНЦЕТО В МЕН

Слънцето в мен гори и изгаря
Гнева на изстрадало тяло
излял се в тиради от ненужни,
драматични слова.
Слънцето в мен вае надежда
с крила позлатени да търси дом-тяло,
в което да се приюти.
Тогава със устрем в небето-
нетленно, ефирно
да литне в сияйни зари.
Слънцето в мен пали в сърцето
свещения огън, пречистващ, блажен
и буди Духа за изявени творения
във земните радостни дни.
Гали душата с нежни сияния!
Омайна е! Трепти!
Слънцето в мен-Божествено сияние
с любовен Благослов ме дари!

Бойка ДИМИТРОВА

ЩЕ ТИ БЪДА ЕСЕН

И само с теб съм небе,
което дъждове сънува.
И само с теб съм копнеж,
което цветовете на дъга бленува.
Приеми ме!
Разпиляна от копнежност,
поне за малко,
да ти бъда нежност!
Ще ти шепна странни думи,
по-различни от тъгата
и по уханни от цветята.
Мога да ти бъда път,
на идното в душата.
Аз съм неповторима, като Орис.
Ласкава и многолуна.
Аз съм мелодична песен,
Ще ти бъда просто Есен!

Матей ШОПКИН

МОЯТ СВЯТ

А моят свят е тук, под върховете
на Рила, на Балкана, на Пирин,
на оня древен град на градовете,
пропит от дъх на люляк и жасмин.

Тук греят висини, тук пеят бездни,
тук бият буйни сокове в пръстта
и чезнат всички сили мракобесни
далеч зад хоризонтната черта.

И аз вървя тревожен и сърдечен,
от песенни предчувствия обзет,
и все така на Словото обречен
развявам родния свещен трицвет.

И още вярвам в себе си и зная:
надмогнал всяка подлост и лъжа,
ще се сродя с недрата на Безкрая
и своя земен път ще продължа.

Боян АНГЕЛОВ

ГЕО МИЛЕВ

Само перлата на окото ми
оцеля...
Въргал се в пепелта
на безопасността обществена.
Не само
моята пепел е тук,
много станаха пепел,
в която проблясва, лъщи
окото ми стъклено,
„спечелено“ от войните
в защита на царството.
Как се забравят
полетата бойни
с гнездата картечни,
с бодливата тел,
с безчетните трупове безотчетни
край митичния Дойран?!
Като малък обичах
стрелбищата, точен бях,
априори като награда
стъклена перла избрах...
Сега
примляска мазни кюфтета
безопасността обществена,
пие мискет изстуден,
естествено
със сода от лъскав сифон,
пуши „Валдорф Астория“,
мирише на кръв и мисли,
че пише история.
Червен терор
смесва се с белия.
Става розов
небосводът над Витоша.
Месец май е, но не този май,
който трябва да бъде
септември.
Станах облак дъждовен
и имам
сили
да бъда обилен
дъжд -
вода танцуваща
по тротоарите,
която
ще измие
стъклото
черно
бяло
зелено
на окото ми...

Нико СТОЯНОВ

ДАЛИ

Сега, под този свод небесен,
успокоен и вдетинен –
безпрекословно примирен –
потъваш в топлата си есен,
като в народна тъжна песен,
изпълнила и тоя ден...
И пътят ти проблясва окрилен –
достоен, ясен, но нелесен.
А хоризонтът вече пожълтя –
дозряват нейде дюли-есенки
и мръзнат осланени цветя,
довчера лекомислени и весели.
Дали от болки, загуби, щети
по-въдъхновен, по-мъдър ставаш ти?...

Стефан МАЧЕВ

КРЪВТА НА ДУШАТА

Не оставяй сърцето, да тупти без любов.
Любовта е кръвта на душата!
Любовта за която, да гориш си готов!
Любовта към Родината свята!

Виж звездата там горе, как гори, как трепти,
като знак върху свода небесен.
Припомни си поета със онези мечти,
за живота, по-хубав от песен.

Заплени се от своя вековечен народ,
от земята която те храни.
Че не може да има без България брод,
без дедите за съдник призвани.

Преклони се пред своя героичен народ,
надживял векове и тирани.
И наистина няма без Родината брод,
без героите със техните рани.

Превъзмогнала робство и метежни войни,
знай - една е България мила.
Ти си нейна надежда за най-светлите дни.
Тя е твоя съдба и закрила.

Помисли и послушай пресвещения зов.
Светлина ще огрее земята.
Не оставяй сърцето да тупти без любов.
Любовта към Родината свята.

Ангелина ЕМИЛОВА

НОСТАЛГИЧНО 2

Капки дъждовни барабанят по стъклата,
вятър свири песента на самотата.
Облак черен пълзи и слънцето закрива,
само миг и светлината си отива.
Капки дъждовни ли са това?
Или са онези парещи сълзи,
които окото не успява да задържи?
Безпощадна буря бушува и в душата...
Скрита остава болката под пелената –
с времето постепенно се раздува,
времето тази болка не лекува...

Цветан ТРЪНЧЕВ

АЗ СЪМ ЧОВЕКЪТ, В КРЪСТА ПРЕГЪНАТ,
не от старост и болка, уви.
Аз съм конят, който без да е спънат,
досуц като спънат върви.

Аз съм сивата птица, която
не лети, не лети, не лети -
не че остаряват крилата ѝ,
птицата просто няма мечти.

Аз съм песът с отвързан нашийник,
който кротко в колибката ляга –
още може така, вече може и иначе,
но от мене си как да избягам.

Аз не прося твоята жалост
и твоята помощ даже не ща,
но в ухото ти глухо

крещя:

Най-сетне счупи,
счупи огледалото!

Стефан МАНДОВ

Злободневно

Не е шедьовър бедният човешки бог,
макар и някога такъв да бе,
защото Очувът¹ – към бедните жесток –
ги хранеше със въздух-вяра и небе.

Единствен разумът на Новия човек
постави края на вековна нощ
и с ум и пот през двайсетия век
показа блясъка на своята мощ.

Света така е гладен за любов и мир!
Но нещо май не е докрай разбрал –
борба със жар за Марсовата смърт безспир
е нужна днес. За да остане цял.

¹ Очув /диалектно/ – баща на заварени деца

Диана СИРАКОВА

Отива си лятото
и тъжно, и весело,
с бели сандалки,
със цветете в косите.
Целува ни весело,
целува ни есенно –
отива си лятото,
ето тръгват мъглите.
Ала някъде там,
във багажа ни, скрита
песъчинка в сандала
блести дяволита:
-Може сняг и мъгли
да покрият земята,
ала всеки си има
сандалче със лято!

Георги АНГЕЛОВ

ВИЕ, ИДВАЩИТЕ

Внимателно стъпвайте
върху нашата пепел.
Защото и ние
бяхме лишени от избор -
колелото бе задвижено отдавна
и ни премазваше поединично.
А отказвахме ли
да робуваме
на тщеславието си сляпородено
или на Световното правителство
ни зачеркваша
и пренаписваша
веднага.
Внимателно стъпвайте
върху нашите кости:
пак от нас ще потърсите сила
за своите битки -
човек излиза на пътеката на войната,
едва когато е преминал
по пътеката
на кръвта.

Деница АНГЕЛОВА

Спомен

Няма други такива лета,
затова и до днеска ги помня.
Баба радостно маха с ръка
и ме вика, очи щом затворя.

Дядо с кепе накривено там
реже круши на столче трикрако.
Станал рано, набрал ги е сам.
Есента конфитюрите чака.

Кротък дъжд е разсънил деня
и окъпал е гроздове тежки.
Верен страж ще ги пази сега,
шит от моите скъсани дрешки.

На перваза мушката се смее,
посадено във чайник на точки.
Гълъб в ореха сенчест ми пее
и приглася му близко поточе.

Как ухае на топъл медец
от пчели работливи забъркан!
С´ струйка вкусна от златен конец
ще нашаря аз хляба набързо.

Иде залез. Отварям очи.
Нека в спомена свой ви прегърна...
И е сладко, и някак горчи.
Бабо, дядо, аз пак ще се върна!

